

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Bioįvairovės apsaugos pagrindai	EGBA 2122/7

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Rasa Šimanauskienė	VU CHFG Geografijos ir kraštovaizdžio katedra Adresas: M. K. Čiurlionio g. 21/27, LT-03101
Kitas (-i):	

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) lygmuo	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	-	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	VI semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): Nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	131	64	67

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Bioįvairovės apsaugos pagrindų kurso tikslas – išugdyti šias studentų kompetencijas: a) savarankiškumą, b) analitinę ir kritinį mąstymą, c) bendras žinias apie biologinės ir kraštovaizdžio įvairovės apsaugos problemas, d) dalykines žinias apie pagrindines prielaidas bei priemones svarbiausioms ekosistemoms bei rūšims išsaugoti.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
- įsisavins biologinės įvairovės apsaugos bendruosius principus: biologinės ir kraštovaizdžio įvairovės būklės, grėsmių ir problemų sprendimo būdų pažinimas pasaulyje ir Lietuvoje.	Probleminis dėstymas, demonstravimas, grupės diskusija, informacijos paieška, pranešimo rengimas	Egzaminas
-gebės analizuoti pagrindines bioįvairovės apsaugos problemas; kritiškai įvertinti dabartinę jų būklę bei prognozuoti problemų pasekmes globaliniu, regioniniu ir lokaliu masteliais;		
-gebės formuluoti racionalius argumentus bioįvairovės problemų sprendimui, remiantis globalinio ir regioninio (Europos) lygmens bioįvairovės apsaugos priemonėmis (konvencijos, jų priedai, strategijos, direktyvos, gamtosauginiai tinklai, regioninės bioįvairovės apsaugos iniciatyvos).	Probleminis dėstymas, demonstravimas, grupės diskusija	Koliokviumas; Darbas auditorijoje seminarų metu
- gebės išsamiai pristatyti aktualią bioįvairovės apsaugos problematikos temą auditorijai - verbalinio pristatymo patirtis	Verbalinio pristatymo metodai (pranešimo rengimas ir pristatymas, klausimų valdymas - racionalių argumentų formulavimas, laiko valdymas, auditorijos valdymas (diskusijos moderavimas)	Pranešimas

Temos	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiškų studijų laikas ir užduotys

	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
Įvadas į kursą. Dalyko specifikos, aprašo ir literatūros pristatymas.	1						1		
1. BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS SAMPRATA BEI APSAUGOS MOTYVACIJA									
1.1 Biologinės įvairovės samprata. Pagrindiniai bioįvairovės komponentai; bioįvairovės kaita įvairiais geografiniais laikotarpiais, statistika.	3						3		Diskusija, papildymai seminaro tema
1.2. Pasauliniai biologinės įvairovės centrai. Pietų Afrika, Vakarų Amazonės regionas, Vakarų Brazilijos pakrantė, Madagaskaras, Filipinai, Brunėjus, Rytų Himalajai, Pietvakarių Australija, Vakarų Ekvadoras ir kt.	4						4		Diskusija, papildymai seminaro tema
1.3. Pasaulio bioįvairovės išsaugojimo motyvacija. Bioįvairovės saugos būtinybė pasaulinių ekologinių problemų kontekste: neracionalus energetinių ir gamtinių resursų naudojimas, demografinis sprogimas ir kt. Pasaulio bioįvairovė žmogaus-vartotojo požiūriu: žmogaus poreikiams naudojami augalai ir gyvūnai (vaistinė žaliava, maistas ir kt.).	4		2				6	6	Diskusija, papildymai seminaro tema
2. GRĖSMĖS PASAULIO BIOLOGINEI ĮVAIROVEI BEI JŲ PASEKMĖS EKOSISTEMŲ LYGMENYJE; BIOĮVAIROVĖS APSAUGOS PRIEMONĖS									
2.1. Pagrindinių pasaulio biomų apsaugos problemos.	3		1				4	5	Diskusija, papildymai seminaro tema
2.2. Europos ekosistemų (miškų, pelkių, pievų, vandenų ir kt.) apsaugos problemos bei galimi sprendimai.	3		2				5	5	
2.3. Bioįvairovės apsaugos priemonės ir jos komponentų tvarus naudojimas. Biologinės įvairovės (Rio de Žaneiro) konvencija. Europos sąjungos ir Europos Tarybos dokumentai, kiti tarptautiniai susitarimai.	6		2				8	10	
3. LIETUVOS BIOĮVAIROVĖS SAVITUMAI									
3.1. Vertingiausias ekosistemos Lietuvoje, trumpa charakteristika. Biologinių išteklių naudojimas Lietuvoje.	2		1				3	5	Literatūros analizė, referatas, pranešimas, diskusija, papildymai seminaro tema
3.2. Rūšių ir bendrųjų Raudonoji knyga. Botaninės kolekcijos. Zoologinės kolekcijos. Gyvūnų introdukcija ir reintrodukcija.	4		3				7	6	
3.3. Lietuvos saugomos teritorijos. Lietuvos gamtinis karkasas. Ekonetas.	3		1				4	2	
3.4. NATURA2000: europinės svarbos saugomų teritorijų tinklas Lietuvoje.	3		1				4	2	
4. LIETUVOS BIOĮVAIROVĖS APSAUGOS PRIELAIIDOS									
4.1. Teisinės, ūkinės-ekonominės, mokslinės bioįvairovės apsaugos prielaidos. Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti juridiniai aktai, reglamentuojantys biologinės įvairovės naudojimo ir apsaugos klausimus.	4		1				5	2	Literatūros analizė, referatas, pranešimas, diskusija, papildymai seminaro tema
4.2. Bioįvairovės išsaugojimo strategija. In-situ (natūralios) ir ex-situ (dirbtinės) bioįvairovės apsaugos problemos Lietuvoje.	4		1				5	2	

4.3. Bioįvairovės išsaugojimo tikslų sistemos principai. Bioįvairovės išsaugojimo veiksmų planas: svarbiausių Lietuvos ekosistemų apsauga.	4		1				5	2	
5. Pasiruošimas egzaminui ir jo laikymas								20	
Iš viso	48		16				64	67	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Koliokviumas	10	Semestro metu	<p>Vertinama 10 balų sistemoje, vėliau sumuojant dauginama iš svorio koeficiento 0,1 (10%).</p> <p>Koliokviumo bilietą sudaro 3 klausimai iš 2.3 teorinio kurso temos - globalinio ir regioninio (Europos) lygmens bioįvairovės apsaugos priemonės (konvencijos, jų priedai, strategijos, direktyvos, gamtosauginiai tinklai, regioninės bioįvairovės apsaugos iniciatyvos).</p> <p>Atsakymai į kiekvieną klausimą vertinami atskirai, 10 balų sistemoje, iš jų vedamas vidurkis.</p> <p>Koliokviumo metu atsiskaitytos 2.3 teorinio kurso temos klausimai nėra eliminuojami iš egzamino klausimų.</p> <p>Neatsiskaičius koliokviumo neleidžiama laikyti egzamino.</p>
Teminis pranešimas	15	Semestro metu	<p>Vertinama 10 balų sistemoje, vėliau sumuojant dauginama iš svorio koeficiento 0,15 (15%).</p> <p>Vertinami šie pranešimo aspektai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aiškus idėjų pristatymas -Kalbėjimo kokybė (aiškumas, garsumas) -Argumentavimo kokybė -Akių kontaktas su auditorija -Naudojimasis skaidrėmis grafoprojektoriui ar multimedijos projektoriui (Power Point) -Vizualiai pateikiamos medžiagos kokybė -Klausimų valdymas (atsakymo į klausimus kokybė) -Laiko valdymas (ar tinkamai išnaudotas pristatymui skirtas laikas) -Diskusijos moderavimo kokybė (auditorijos valdymas) <p>Vėluojant pateikti darbą, balas mažinamas 1 balu kiekvieną savaitę.</p> <p>Neatlikus teminio pranešimo seminare, neleidžiama laikyti egzamino.</p>
Darbas auditorijoje seminarų metu (papildymai, dalyvavimas diskusijoje)	15	Semestro metu	<p>Vertinama 10 balų sistemoje, vėliau sumuojant dauginama iš svorio koeficiento 0,15 (15 %).</p>
Egzaminas	60	Pavasario sesija	<p>Vertinama 10 balų sistemoje, vėliau sumuojant dauginama iš svorio koeficiento 0,6 (60%).</p> <p>Egzaminas raštu. Egzamino bilietą sudaro 3 lygiaverčiai atviri klausimai paskaitų temomis. Atsakymai į kiekvieną klausimą vertinami atskirai, po 10 balų, iš jų vedamas vidurkis.</p> <p>Vertinimo kriterijai:</p> <p>9-10 – Puikios arba labai geros žinios ir gebėjimai. Sugebama vertinti.</p> <p>8 – geros žinios ir gebėjimai, gali būti neesminių klaidų. Sugebama apibendrinti.</p> <p>7 – Vidutinės žinios ir gebėjimai, yra klaidų. Sugebama analizuoti.</p> <p>6 – Žinios ir gebėjimai nesiekia vidutinių, yra esminių klaidų. Sugebama taikyti žinias.</p> <p>5 – Žinios ir gebėjimai dar tenkina minimalius reikalavimus, daug klaidų. Sugebama suprasti.</p> <p>1-4 – Netenkinami minimalūs reikalavimai.</p>

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
World economic forum	2020	<i>The world risks report 2020</i>		Insight Report 15th Edition In partnership with Marsh & McLennan and Zurich Insurance Group
Puplėsis, R.	2002	<i>Pasaulio biologinė įvairovė: įvadas į gyvūnų ir augalų įvairovės vertinimą : (mokomoji knyga),</i>		Kaunas: Lututė
Secretariat of the Convention on Biological Diversity	2015	Global biodiversity outlook 4		Montréal
Groombridge B., Jenkins M. D.	2002	World atlas of biodiversity : Earth's living resources in the 21st century		Berkeley (Cal.) [etc.] : Univ. of California Press,
Myers, N., Mittermeier, R.A., Mittermeier, C.G., da Fonseca, G.A.B. and Kent, J.	2000	Biodiversity hotspots for conservation priorities	<i>Nature</i> 403: 853-858.	
Papildoma literatūra				
Rašomavičius V. (red.)	2001	Europinės svarbos buveinės Lietuvoje: Lietuvoje aptinkamų Europos Sąjungai svarbių buveinių tipų aiškinamasis vadovas		Vilnius
World Resources Institute	2000	Pilot Analysis of Global Ecosystems (PAGE) [A series of five technical reports – Agroecosystems, Coastal Ecosystems, Forest Ecosystems, Freshwater Ecosystems, and Grassland Ecosystems]		Washington, DC, USA. http://www.wri.org/wr2000
Pakalnis R.	1997	Lietuvos augmenija: būklė ir perspektyvos	<i>Mokslas ir gyvenimas:</i> Nr.8	
Paltanavičius S.	1997	Lietuvos gyvūnijos apsaugos problemos	<i>Mokslas ir gyvenimas:</i> Nr.8	
Biologinės įvairovės konvencija				http://www.biodiv.org/